

Pars nova a.s. a trendy obnovy vozidlového parku

v regionální dopravě

Ing. Jitka HAMPLOVÁ, Pars nova a.s., Žerotínova 1833/56, Šumperk, 787 01

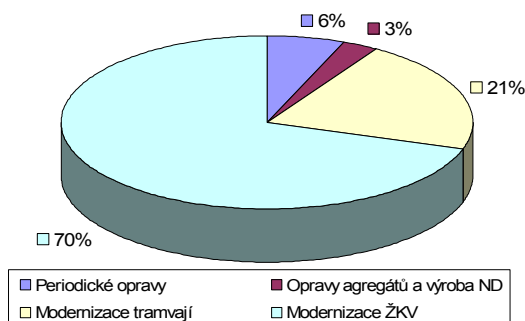
Abstrakt

Referát pojednává o úloze Pars nova a.s. v problematice obnovy kolejového parku regionálních železničních vozidel. Na vozech z produkce Pars jsou zde prezentovány základní soudobé požadavky na kvalitu cestování na regionálních tratích.

Klíčová slova: Regionova, řídicí vůz, modernizace, kvalita dopravy

Historie Pars

Akciová společnost Pars nova a.s. si těchto dnech připomíná významné výročí, a to 60 let od zahájení výstavby Železničních oprav a strojíren v Šumperku a 55 let od zahájení své činnosti. Od svého počátku byly „dílny“ součástí Československých státních drah a i po privatizaci v roce 1993 jsou nadále nepostradatelnou opravárenskou základnou pro České dráhy, a.s. Během těchto let prošla halami ŽOS celá dlouhá řada sériově opravovaných motorových vozů, elektrických pantografových jednotek a dieselových a elektrických lokomotiv. Po celou dobu dosahuje podíl ŽOS Šumperk na opravách hnacích kolejových vozidel v osobní dopravě ČSD vysokých hodnot. I po privatizaci se podnik nadále orientoval na opravy motorových vozů a pantografických jednotek, ke kterým přibyl také segment tramvají a v současné době již nemalou mírou modernizace železničních kolejových vozidel. Zejména z důvodu nedostatku financí na nákup nových vozidel zde vznikla potřeba komplexní modernizace původních vozidel, čímž je efektivně zajištěna obnova kolejového parku Českých drah. V dnešní době již podíl modernizací v Pars nova a.s. značně převyšuje provádění periodických oprav, jak je zřejmé z Grafu č.1 a České dráhy, a.s. nadále zůstávají nejvýznamnějším obchodním partnerem.

Graf č. 1

Modernizace v Pars

Počátky modernizací v Pars Šumperk sahají až do roku 1997, kdy byl zrekonstruován a zmodernizován motorový vůz 853.030 na řadu 854, 2 roky poté následoval druhý vůz 852.016 a v roce 2000 byly zahájeny sériové modernizace těchto vozů v celkovém počtu 50ks – Obr. č.1. V roce 2001 byl na MSV v Brně představen motorový vůz řady 812, jenž je komplexní modernizací původního motorového vozu řady 810. a rok poté byl na stejném veletrhu vystaven řídicí vůz řady 912, což je rekonstrukce původního přípojného vozu řady 010. Byly tak dány základy dnes již sériově prováděné modernizaci – motorové jednotce 814-914 „Regionova“, jejíž prototyp byl představen veřejnosti v roce 2005. Následující rok byl na veletrhu Czech Raildays v Ostravě představen řídicí vůz řady 954, jenž je komplexní modernizací původního poštovního vozu řady Postw. Tento vůz je určen do souprav s již zmíněnými vozy řady 854. V letošním roce je na výstavišti v Ostravě již k vidění třívozová verze jednotky Regionova (814-014-814). Všechny tyto projekty jistě nemalou mírou přispívají k obnově vozového parku Českých drah a zejména ke zvýšení komfortu cestování na regionálních tratích.

Obr. č.1 – motorové vozy 854

Obr. č.2 – souprava 812-912

Obr. č.3 – jednotka „Regionova“

Trendy v regionální dopravě

Současný trend vozidel regionální dopravy se vytvářel zejména bojem o zákazníka se silniční dopravou. V oblasti regionální dopravy je velmi důležité motivovat cestujícího k jeho preferenci před dopravou autem či autobusem. Potřeba rychlé regionální železniční dopravy s mnoha tisíci cestujícími denně si vyžádala v posledních letech výrobu vozidel, která by i v podmínkách krátkých tras a častých zastávek, mohla cestujícímu nabídnout kvalitní cestování. Do pojmu kvalita dopravy je zahrnuta také bezpečnost, spolehlivost, pohodlné sezení, příjemné vnitřní klima a osvětlení, dobrý výhled, pohledný interiér a v neposlední řadě informační a odbavovací systémy. Neméně důležitá je také hospodárnost provozu z hlediska dopravce.

Na vozech z produkce Pars lze prezentovat současné základní požadavky kladené na vozy regionální dopravy. V první řadě se jedná o obousměrný provoz, což ztlačně ulehčuje provoz v koncových stanicích. Jsou tak ztlačně sníženy provozní náklady, zvýšena flexibilita spojů a je také snížena zátěž na životní prostředí. Toto je zajištěno řídicími vozy 812, 912 a 954 a v případě třívozové Regionovy dvěma motorovými vozy na koncích soupravy. S ekologického hlediska jistě stojí za zmínku také dosazení dvou filtrů pevných částic do výfukového potrubí motorových vozů. Provoz se stává pružnějším také možností spřažení dvou a více souprav s využitím vícečlenného řízení.

Již neodmyslitelným znakem vozů moderní regionální dopravy je nízkopodlažnost nebo vybavení vozů plošinami umožňujícími přístup cestujícím se sníženou pohyblivostí. Tomuto požadavku odpovídají obě jednotky „Regionova“, v dvouvozové i třívozové verzi. V prvním případě se jedná o nízkopodlažní řešení řídicího vozu a v druhém případě je snížena část mezi podvozky vloženého vozu. Obě jednotky jsou navíc vybaveny nájezdni rampou pro případ nástupiště s odlišnou výškou. Řídicí vůz 954 je vybaven zdvihacími plošinami a to na obou stranách vozu.

Obr. č.4 – zdvihací plošina na voze 954

Obr. č.5 – nízkopodlažní část vozu 914

Dalším trendem v regionální dopravě jsou velkoprostorové oddíly určené právě pro přepravu invalidních vozíků, objemných zavazadel, kočárků, lyží a jízdních kol. Tento požadavek splňují všechna zmíněná vozidla z produkce Pars. V těchto oddílech jsou také umístěny moderní buňky WC, které jsou bezbariérové a jsou také vybaveny uzavřeným vakuovým systémem. Je myšleno také na maminky s dětmi a jsou zde dosazeny přebalovací pulty. Cestování je ulehčeno také nevidomým cestujícím, pro které je jeden z nástupních prostorů vybaven dálkově ovládanými akustickými majáčky a dveře tohoto prostoru lze ovládat pomocí slepecké vysílačky typu VPN. Vozy jsou provedeny v kontrastním provedení pro slabozraké a veškeré značení je provedeno také Brailovým písmem.

Obr. č.6 – velkoprostorový oddíl 914 I

Obr. č.7 – velkoprostorový oddíl 914 s buňkou WC

Obr. č.8 – buňka WC ve voze 954

Nezbytným vybavením pro spokojeného cestujícího je také audiovizuální informační systém a odbavovací systém. Jednotky „Regionova“ a řídicí vozy 954 jsou vybaveny digitálním hlásičem a vnitřními a vnějšími informačními panely. V závislosti na vložené trati jsou cestující informováni o cílové stanici a následující zastávce. Informační systém soustřeďuje také funkci „zastávka na znamení“ a je schopný komunikovat s označovači jízdenek, případně čtečkami karet. Na vozech je provedena také příprava pro dosažení výdejních automatů jízdenek. To vše ve spojení s výdejním okénkem ve dveřích strojvedoucího tvoří ucelený samoobslužný odbavovací systém.

Jedním ze standardních požadavků se také stává vybavení vozů oddílem 1.třídy, což zcela nově splňuje řídicí vůz řady 954.

Obr. č.9 – oddíl 1.třídy ve voze 954

Závěrem

Vozy Pars nova jsou v rámci možností rekonstrukce a finančních limitů ze strany zákazníka maximálně uzpůsobeny dnešním trendům regionální dopravy a účastní se obnovy kolejového parku Českých drah významnou mírou. Dvouvozové soupravy jsou předány již v počtu 26 kusů a třívozová souprava vystavená na veletrhu Czech Raildays 2007 v Ostravě je svého druhu již čtvrtá v pořadí.

V kolejovém parku regionálních vozidel tak bylo nahrazeno 34 motorových vozů řady 810 a 30 přípojných vozů řady 010 moderními motorovými jednotkami. Dále bude v červnu tohoto roku předán ČD,a.s. devátý vůz řady 954, jako první vybavený také oddílem 1.třídy. Vlakové soupravy složené z motorového vozu na jedné straně, jednoho či více vložených vozů a řídicího vozu na straně druhé jsou z hlediska dopravy výhodným řešením zkrácení technologických časů. S tím jsou spojeny vysoké provozní úspory, které se týkají nejen energie, ale také obsluhy a údržby. Vzhledem k relativně vysokému počtu motorových vozů na našich tratích lze do budoucna očekávat zvýšený zájem o řídicí vozy. V neposlední řadě i z toho důvodu, že takto vytvořené vlakové soupravy zvyšují konkurenci schopnost dopravce na dopravním trhu.

The trends in renewal of the rolling stock in the regional transport

Ing. Jitka HAMPLOVÁ, Pars nova a.s., Žerotínova 1833/56, Šumperk, 787 01

The aim of this paper is to discuss the role of Pars nova a.s. (joint stock company) in the process of renewal of the regional railway vehicles. On the vehicles from the production of Pars nova, the basics of modern traveling are demonstrated.